

Bild och dikt på Lokomotiv

Marie Andersson & Gustav Person, Galleri Lokomotiv, till 24 okt.

”Lyckans egna trumpeter” kallar konstnären Marie Andersson och formgivaren Gustav Person deras utställning på Lokomotiv i Örnköldsvik. Marie Andersson var ÖKKV:s grafikstipendiat 2013 och här visar hon och Gustav Person serigrafier i kombination med dikter, som ett första utkast i ett bokprojekt. Utställningen omfattar 10 verk där dikterna likt bildtexter placerats direkt under bilderna, dock separerat med egen inramning för att särskilja att det ändå rör sig om två olika gestaltningar. Marie Anderssons svarta abstrakta bilder påminner om expressionistiska tuschmålningar, direkt och ögonblickligt utan tvekan eller omtagningar.

Abstrakta bilder lockar gärna till en form av översättningar. Något igenkännande eller föreställande söks för att det lättare ska uppstå samtal med bilden, och jag förmodar det varit Gustav Persons uppdrag. Det märks i dikterna att det varit ett roligt jobb och man ler omedelbart inför någon plötslig bildförvandling från det oformliga till det träffsäkra. En diagonal spretig färgklump blir en kastande liten man med hängslen. En tilltrasslad härva blir Edith Piaf. Ett vertikalt brett stråk med utkast mot båda sidorna blir en dansande björn. Dikterna får ibland sken av allegorier med jämförelser mellan djur och människors beteenden, påminnande om den legendariska Alf Henrikssons dagsverser en gång i DN. Ett plus är att dikternas texter är handtecknade, så nära liknande det tryckta ordet måste det ha varit ett omsorgsfullt och tålmodskrävande arbete, men det gör också att dikterna visuellt kommer närmare bildernas formspråk.

Men hur var det nu med bilden av Edith Piaf, med titeln *Padam Padam Padam*? En invändning – som generellt gäller vid utväxlingar mellan bild och dikt - är att bildens abstrakta egenvärde kan verka för gott förlorad när inkludering av ”tolkning” läggs till i verket med lika stor vikt som det den vill tolka. Är det ett problem? Ja, möjligen för den renlärige. Men i det här fallet verkar samarbetet och samförståndet mellan Marie Andersson och Gustav Persson skett i symbios, där dikterna också innehåller den typ av utsvängda ben och öppningar som kan leda tillbaka till bildernas egna friheter. När mötet mellan bild och dikt inte bara blir ett udda möte mellan två olika uttryck, utan där någonting oväntat tredje uppstår och som tillför verket den extra dimension som det söker.

Ser man det pedagogiskt kan den här sortens poetiska kommentarer i text faktiskt frigöra mycket av den ibland svårsmälta slutenhet som abstrakt konst kan vidkännas. Det kan låsa upp dörrar in i bilden och ge tillträde in i till synes främmande rum där var och en sedan kan hitta nya vägar. Jag tror också, å andra sidan, att man inte ska överbetona en bifogad dikts betydelse utan just se den som en röst bredvid. Den visuella bilden, om det nu är en målning eller en serigrafi, lever alltid sitt eget liv oberoende av all teoribildning. Andersson-Persons gemensamma projekt, överskådligt och lätt att navigera mellan på Lokomotiv, framstår som ett argument faktiskt åt båda hållen.

Text och foto: Jan K Persson
Volym 2015-10-19